

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/16597,Karpinski-Jakub.html>
2022-08-18, 21:18

Karpiński Jakub

Data urodzenia 17-06-1940

Jakub Karpiński, ur. 17 VI 1940 w Warszawie, zm. 22 III 2003 tamże. Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego, Wydz. Filozofii i Socjologii (1964), w 1978 doktorat z socjologii.

Data śmierci 22-03-2003

Od 1964 asystent na Wydz. Filozoficznym UW. Uczestnik zebrań Klubu Krzywego Koła. 1971-1974 sekretarz redakcji pisma „The Polish Sociological Bulletin”. W 1968 uczestnik wydarzeń marcowych na UW, 8 III 1968 współorganizator wiecu, współautor rezolucji przyjmowanych na wiecach studenckich, „Deklaracji ruchu studenckiego”; 9 V 1968 aresztowany pod zarzutem organizowania nielegalnych zgromadzeń, we IX 1968 zwolniony; zawieszony w prawach pracownika UW, w 1969 zwolniony z pracy. W następnych miesiącach publikował anonimowo w Instytucie Literackim w Paryżu, za co został ponownie aresztowany, sądzony w tzw. procesie taterników, 24 II 1970 skazany na 4 lata więzienia, 19 VI 1971 zwolniony. W XII 1975 współautor (z Jackiem Kuroniem i Janem Olszewskim) i sygnatariusz Listu 59 do Sejmu PRL przeciwko planowanym zmianom w Konstytucji; w VI 1976 sygnatariusz Oświadczenia 14 intelektualistów popierających wystąpienia robotnicze. Objęty zakazem publikacji. Od X 1977 członek redakcji niezależnego miesięcznika „Głos” (ps. Marek Tarniewski), w jego mieszkaniu odbywały się zebrania redakcji, współpracownik kwartalników „Zapis”, „Postęp”. 22 I 1978 sygnatariusz deklaracji założycielskiej TKN.

Od 1978 za granicą, wykładał m.in. na uniwersytecie stanowym w Nowym Jorku, Columbia University, na uczelniach paryskich. Po 13 XII 1981 współzałożyciel The Committee in Support of Solidarity w Nowym Jorku, organizującego pomoc dla opozycji w Polsce, oraz Institute for Democracy in Eastern Europe (IDEE); redaktor pisma „Uncaptive Minds”. Od 1992 dyr. Instytutu Politycznego w Warszawie, redaktor „Biuletynu Politycznego”, 1995-1997

pracownik Open Media Research Institute w Pradze, od 1997 adiunkt w Instytucie Socjologii UW. Od 1964 członek Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, od 1990 SPP, Pen Clubu.

Publicysta pism podziemnych (pod ps.: Łukasz Kielski, Mateusz Matecki, MT, Jan Nowicki, Adam Tern, Marek Tarniewski), autor licznych książek wydawanych przez wydawnictwa emigracyjne i niezależne, następnie podziemne krajowe, m.in. w Instytucie Literackim w Paryżu: "Ewolucja czy rewolucja" (1975), "Krótkie spięcie (Marzec 1968)" (1977), "Porcja wolności (Październik 1956)" (1979), "Płonie komitet (Grudzień 1970 - Czerwiec 1976)" (1982), "Mowa do ludu. Szkice o języku polityki" (Puls, Londyn 1984), "Taternictwo nizinne" [autobiografia] (1988), "Dziwna wojna" (1990); "Polska, komunizm, opozycja. Słownik" (Polonia Book Fund., Londyn 1985), "Ustrój komunistyczny w Polsce" (1985), "Niepodległość od wewnątrz" (Odnowa, Londyn 1987).

Od 23 IV 1969 rozpracowywany przez Wydz. III KW MO w ramach SOR krypt. Akacja; 3 XII 1975 - 19 III 1990 przez Wydz. III Dep. III w ramach SOR krypt. Amici.

Włodzimierz Domagalski

[Warszawa, Region Zagranica](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)